UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA

HODNOTENIE IMPAKTOV KOHÉZNYCH POLITÍK NA MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY VO VZŤAHU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

PREHLIADKA PRÁC MLADÝCH ŠTATISTIKOV A DEMOGRAFOV

SPRACOVAL: TOMÁŠ SZALAY
ODBOR: ZDS
ROČNÍK: 4.
AKADEMICKÝ ROK: 2016/2017

Obsah

- Úvod a formulácia cieľa
- Materiál a metódy
- Výsledky
- Záver
- Zoznam použitej literatúry

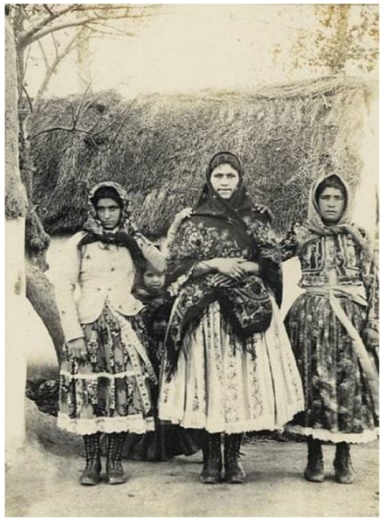

Úvod

- Najstaršia zmienka o Rómoch na území SR- r. 1322
- Atlas rómskych komunít (2013)- cca.403 tisíc Rómov
- Chudoba, sociálne vylúčenie
- Marginalizované skupiny obyvateľstva
- Podpora zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

Cieľ

- Hlavným cieľom práce je poukázať na priestorové rozmiestnenie čerpania finančných dotácií zo štrukturálnych fondov EÚ v rámci Operačného programu Životné prostredie (ďalej OPŽP) na marginalizované rómske komunity (ďalej MRK) v rámci SR. Alokácia projektov do obcí, v ktorých sú lokalizované MRK považujeme za dôležitý predpoklad zlepšenia životných podmienok v týchto MRK.

- Ďalším cieľom je zhodnotenie vplyvu a využitia poskytnutých pomocí týkajúcich sa zlepšenia životných podmienok MRK.

Materiál a metódy

Teoretická čas

- Kľúčové informácie:
  - zverejnené odborné vedecké články
  - informácie dostupné na internetových stránkach

Empirická časť

- Interné dáta Ministerstva životného prostredia (MŽP SR), z projektových zámerov ⟹ riešenie problémov MRK (HP MRK)
- Schválené a neschválené projektové zámery
- Rozčlenenie podľa:
  - priestorového rozmiestnenia v obciach SR
  - typu rómskych osídlení (a koncentrácií) v rámci SR

Operačný program Životné prostredie

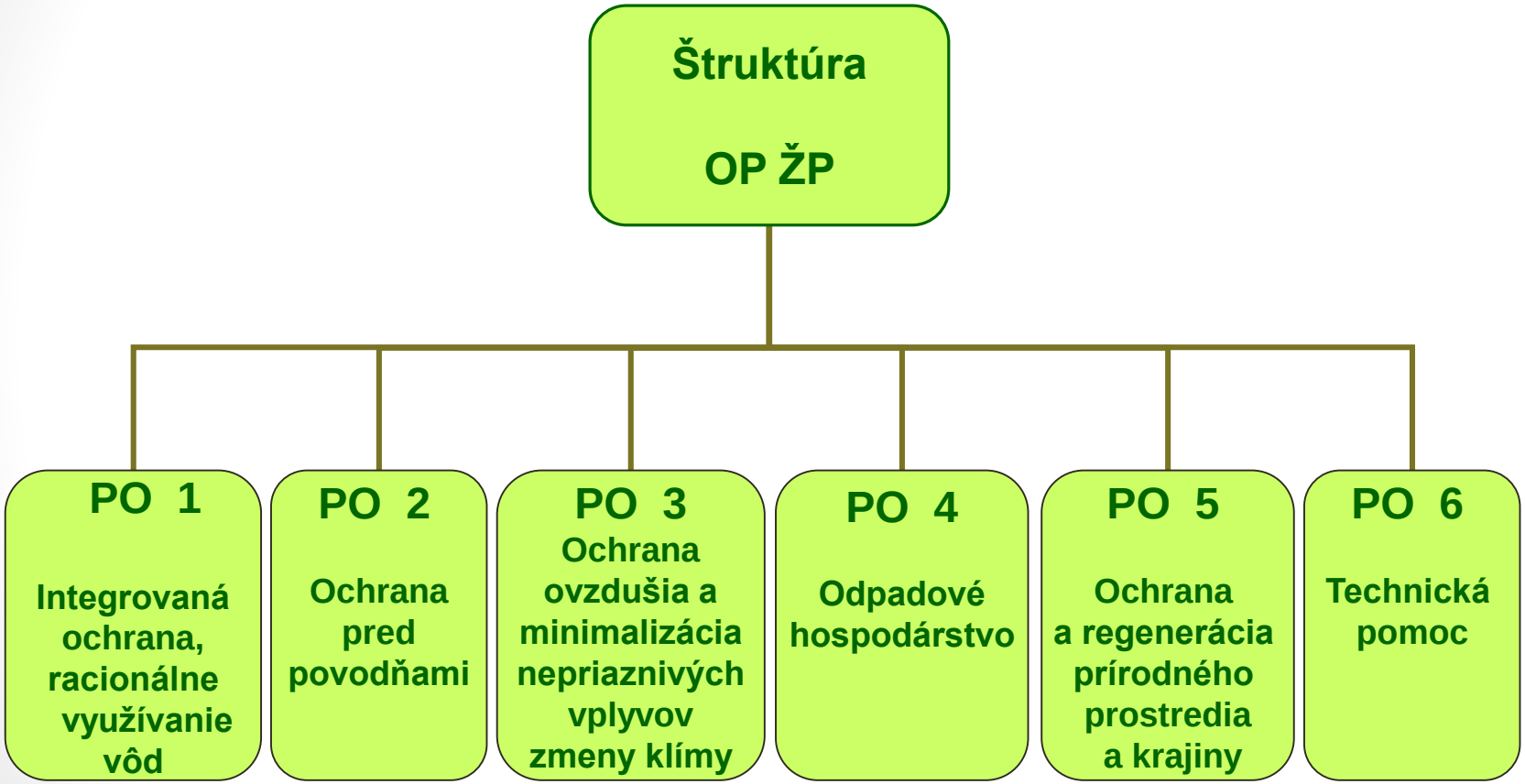
op žp

***Tabuľka 1.**: Zoznam operačných programov a fondy z ktorých čerpajú*

Operačný program	Riadiaci orgán	Fond
Regionálny operačný program	MVRR SR	ERDF
Životné prostredie	MŽP SR	KF, ERDF
Doprava	MDPT SR	KF, ERDF
Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	ERDF
Výskum a vývoj	MŠ SR	ERDF
Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	ERDF
Vzdelávanie	MŠ SR	ESF
Zamestnanosť a sociálna inklúzia	MPSVR SR	ESF
Zdravotníctvo	MZ SR	ERDF
Technická pomoc	MVRR SR	ERDF
Bratislavský kraj	MVRR SR	ERDF

Zdroj: vlastné spracovanie na základe internetových dokumentov
http://www.nsrr.sk/operacne-programy/

Obr. 1.: *Štruktúra Operačného programu Životné prostredie*

Operačný program Životné prostredie

op žp

Horizontálne priority

1. **Marginalizované rómske komunity**
2. Rovnosť príležitostí
3. Trvalo udržateľný rozvoj
4. Informačná spoločnosť

Na implementácii HP MRK sa podieľajú dve prioritné osi:

1. Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd (PO 1)

operačné ciele

1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov

1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ

4. Odpadové hospodárstvo (PO 4)

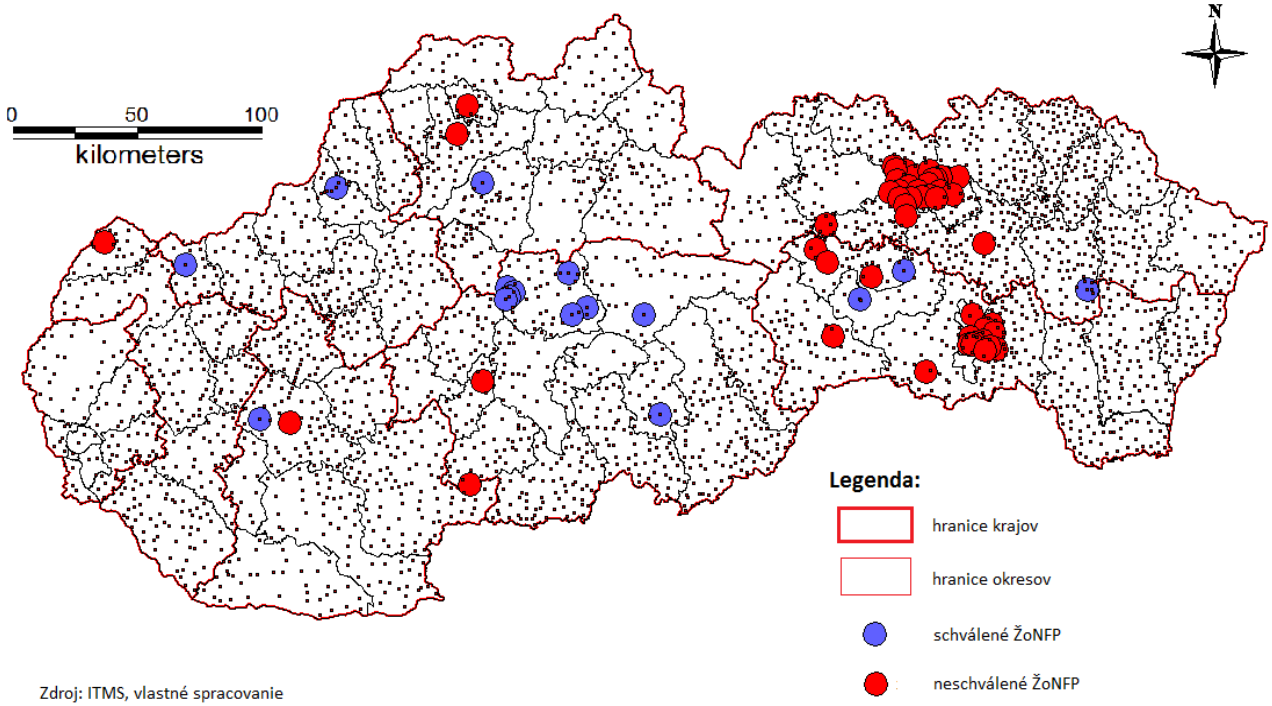
operačné ciele

4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu

4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

Výsledky

Obr. 2.: *Priestorové rozmiestnenie schválených a neschválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok na MRK v rámci PO 3.*

Zdroj: ITMS, vlastné spracovanie

Výsledky

Tab. 2.: *Typy osídlení rómskych komunít miesta a obcí zo schválenými projektami v rámci PO 3*

obec	okres	počet obyvateľov	% podiel rómov	koncentrácia	typ koncentrácie
Martin	Martin	56 069	2,7	3	vno, seg, seg
Hencovce	Vranov nad Topľou	1 306	19,2	2	noo, noo
Holíč	Skalica	10 994	5,9	1	vno
Krompachy	Spišská Nová Ves	8 651	21,2	3	vno, noo, noo
Myjava	Myjava	11840	4,2	1	vno
Pruské	Ilava	2 189	3,2	0	0
Švedlár	Gelnica	2 058	62,1	1	noo
Veľké Záluzie	Nitra	4 214	6,4	1	vno
Košice-Barca	Košice IV	0	0,0	0	0
Čierny Balog	Brezno	5 148	13,2	4	vno, vno, vno, noo
Hiadeľ	Banská Bystrica	0	0,0	0	0
Kordíky	Banská Bystrica	0	0,0	0	0
Králiky	Banská Bystrica	0	0,0	0	0
Ľubietová	Banská Bystrica	0	0,0	0	0
Poniky	Banská Bystrica	1 548	5,5	0	0
Riečka	Banská Bystrica	0	0,0	0	0
Tajov	Banská Bystrica	0	0,0	0	0
Poltár	Poltár	5 756	10,2	1	vno
Nižný Slavkov	Sabinov	815	21,2	1	noo

Zdroj: Atlas rómskych komunít na Slovensku 2013

Záver

- Viac neschválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP) ako schválených žiadostí
- Alokácia financií v sledovanom období (2007-2013) nesmerovala vo zvýšenej miere prednostne do vyčlenených marginálnych okresov
- Práca predstavuje zatiaľ iba pilotnú štúdiu v snahe zachytiť impakty kohéznych politík na situáciu v MRK

Zoznam použitej literatúry

- Fabiánová, V. 2003: Fragmenty z dejín Rómov v obecnej kronike v Smižanoch podľa Matúša Pajdušáka. Romano džaniben – sborník romistických studií,. 9, 6, 84-95.
- Mušinka A., Škobla D., Hurrle J., et.al. 2014: Atlas rómskych komunít na Slovensku 2013, Bratislava (UNDP), 120 p.
- Radičová, I. 2001a: Chudoba Rómov vo vzťahu k trhu práce v Slovenskej republike. Sociológia –Slovak Sociological Review 5, 439-456.
- Radičová, I. 2002: Rómovia na prahu transformácie. In Vašečka, M. ed. Čačipen pal o Roma. Súhrnná správa o Rómoch na Slovensku. Bratislava (Inštitút pre verejné otázky), 840p.
- Radičová, I. et al. 2004: Atlas rómskych komunít na Slovensku 2004. Bratislava (Nadácia S.P.A.C.E., Inštitút pre verejnú politiku, Krajské centrum pre rómske otázky v Prešove). Dostupné na: < http://romovia.vlada.gov.sk/20535/atlas-romskych-komunit.php>.
- Džambazovič, R. 2007b: Priestorové súvislosti chudoby. In: Gerbery, D., Lessay, I., Škobla, D.eds. Kniha o chudobe. Spoločenské súvislosti a verejné politike. Bratislava (Priatelia Zeme-CEPA).
- Džambazovič, R., Jurásková, M. 2002: Sociálne vylúčenie Rómov na Slovensku. In Vašečka, M. ed. Súhrnná správa o Rómoch na Slovensku. Bratislava (IVO).
- Vašečka, I. 2000: Rómovia. In Kollár, M., Mesežnikov, G. eds. Slovensko 2000. Súhrnná správa o stave spoločnosti. Bratislava (Inštitút pre verejné otázky).
- Michálek, A. 2014: Disparity v alokácii a čerpaní zdrojov s dôrazom na marginálne regióny Slovenska. Geografický časopis/ Geographical journal 66 (2014) 3, 269-286.
- Úrad vlády Slovenskej republiky. Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Ako koordinátor horizontálnej priority marginalizované rómske komunity. Systém koordinácie implementácie horizontálnej priority marginalizované rómske komunity na roky 2007- 2013. Verzia 4.1.
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Horizontálna priorita marginalizované rómske komunity [Citované 15.3.2016] http://www.minv.sk/?hp_mrk
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Operačný program životné prostredie. [Citované 15.3.2016] http://www.opzp.sk/
- ITMS portál [Citované 15.3.2016] <https://www.itms.sk/itms_portal>

Ďakujem Vám za pozornosť !